

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-06-11
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
6856-09
Rotel 553

SÖKANDE

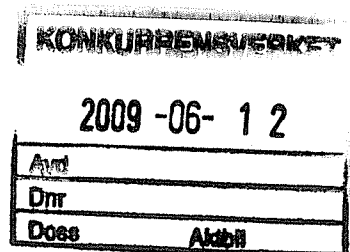
JM Entreprenad AB, org. nr 556060-8837

Ombud: Jur.kand. Kristian Pedersen
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

AB Sollentunahem, org. nr 556191-9191

Ombud: Advokat Tomas Underskog och jur.kand. Diala Makdissi
Advokatfirman Åberg & Co AB
Box 16295
103 25 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller JM Entreprenad AB:s ansökan och förordnar att AB Sollentunahems upphandling benämnd ”Etiketten 3 Projekt 055001 område 055” inte får avslutas förrän rättelse i form av en ny anbudsutvärdering med bortseende från anbud från Järntorget Bygg AB görs.

Länsrättens interimistiska beslut den 6 april 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 428571

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

AB Sollentunahem (Sollentunahem) har genomfört en öppen upphandling av totalentreprenad rörande nyproduktion av bostäder och lokaler, Etiketten 3, projekt 055001, område 055. I informationsbrev om tilldelningsbeslut den 27 mars 2009 anges att Sollentunahem beslutat att anta anbud från Järntorget Bygg AB (Järntorget).

JM Entreprenad AB (JM) har hos länsrätten ansökt om överprövning enligt LOU. Länsrätten har den 6 april 2009 förordnat om att upphandlingen tills vidare inte får avslutas innan något annat har beslutats.

ANSÖKAN OCH YRKANDEN M.M.

JM yrkar i sin ansökan att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid Järntorget's anbud förkastas och JM:s anbud antas. Till stöd för sin ansökan anför JM bl.a. följande. Sollentunahem har brutit mot de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling och transparens och därmed mot 1 kap. 9 § LOU. Överträdelserna består i att Sollentunahem i upphandlingen har antagit Järntorget's anbud, som inte uppfyller samtliga ställda skall-krav. Av upphandlingsföreskrifterna i punkt AFB 31, anbudsform och innehåll, framgår att anbud ska innehålla vissa handlingar och uppgifter. Det är således ett skall-krav, och därmed obligatoriskt, att bifoga dessa handlingar resp. att lämna dessa uppgifter. En av upphandlingens grundläggande principer är om likabehandling, som innebär att alla anbud ska behandlas lika och utan ovidkommande hänsyn. En annan grundläggande princip är transparensprincipen, som innebär att upphandlingar ska genomföras på ett öppet och förutsebart sätt. Genom att utvärdera och anta Järntorget's anbud trots att detta inte uppfyller ett stort antal skall-krav har Sollentunahem agerat i strid med dessa principer.

Bolaget har till följd av Sollentunahems agerande lidit skada. Således föreligger skäl för ingripande med stöd av 16 kap. 2 § LOU.

JM anför följande omständigheter till stöd för sin ansökan.

- *Skall-kravet i AFB.31 punkten 1 är inte uppfyllt eftersom indexreglering inte finns angiven i Järntorgets anbud*

Däri anges att anbudssumma ska anges som ett fast pris med indexreglering. Järntorgets anbud saknar indexreglering. Priset är således ofullständigt angivet i anbudet.

- *Skall-kravet i AFB.31 punkt 5 är inte uppfyllt eftersom projekteringstidplan och produktionstidplan saknas*

Det framgår att förslag till projekteringstidplan och produktionstidplan ska biläggas anbudet. Järntorgets anbud saknar bägge dessa tidplaner. I stället finns enbart en text om att entreprenadarbetena inleds i juni 2009 och avslutas i augusti 2010. En sådan tidsangivelse kan inte anses uppfylla kriterierna för de aktuella tidsplanerna. För att uppfylla sitt syfte måste sådana tidplaner vara mycket detaljerade och ingående beskriva projektets olika skeenden samt i vilket skede projektet förväntas befinna sig vid en specifik tidpunkt.

- *Skall-kravet i AFB.31 punkt 6 är inte uppfyllt eftersom såväl namn som referenser saknas för vissa projekteringsledare*

Det framgår att projekteringsorganisationen och platsorganisationen ska redovisas med personnamn, meritförteckning och referenser på projektledning, installationssamordnare, A, K, V, E, platsledning, miljöansvarig och kvalitetsledare. I Järntorgets anbud saknas såväl meritförteckning som referenser för projektledning, K (konstruktör), V (V-konsult) och E (E-konsult). Vidare finns inte någon arkitekt namngiven. Detta framgår även av Sollentunahems utvärderingsdokument där det anges att Järntorgets anbud inte till fullo uppfyller kravet eftersom de fått

kommentaren ”ja/vissa”. Vidare framgår att Järntorget endast har namngivit projektörerna, vilket som framgått dessutom är felaktigt eftersom projektör för A inte namngivits. Det framgår således av Sollentunahems utvärderingsdokument att Järntorget inte uppfyllt kravet. I detta sammanhang ska det framhållas att anbudsgivare 1 och 2 också enbart angett namn för ett antal olika projektörer och nyckelpersoner, och att dessa anbudsgivares anbud förkastats med motiveringen att de var ofullständiga. Det är således uppenbart att Sollentunahem har ansett att skall-kraven, för att ett anbud ska kunna antas, måste vara uppfyllda i sin helhet.

- *Skall-kravet i AFB.31 punkt 14 är inte uppfyllt eftersom*

Järntorget tekniska dokumentation är bristfällig

Det framgår att den tekniska dokumentationen ska omfatta vissa områden. Järntorget tekniska dokumentation saknar såväl ritningar som flödesscheman och brandskyddsbeskrivning. Vidare saknar Järntorget anbud redovisning av byggnadens förväntade specifika energianvändning och värmegenomgångskoefficient, vilket bekräftas av den komplettering av anbudet som Sollentunahem begärt från Järntorget och av Sollentunahems utvärderingsdokument i vilket det anges att anbudet inte uppfyllt skall-kraven i punkt 14 och endast delvis uppfyller skall-kraven för punktens underkategorier.

- *Skall-kravet i AFD.222 är inte uppfyllt eftersom Järntorget inte*

har fogat blankett M11.4 till sitt anbud

Av förfrågningsunderlaget AFD.222 framgår tydligt att blankett M11.4 ”Information om eget miljöarbete” ska fogas till anbudet. Detta dokument saknas helt i Järntorget anbud.

Sollentunahem, som bestrider ansökan, anför följande. Med utgångspunkt i 1 kap. 9 § LOU har det anbud antagits, som är det ekonomiskt mest fördelaktiga vid en strikt tillämpning av bestämmelserna i 12 kap. 1-2 §§. Enligt 11 kap. 2 § LOU får en upphandlande myndighet ställa krav på en

lägsta nivå för anbudssökande samt anbudsgivares ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Dessa krav får inte avvika från bestämmelserna i 11 kap. 7-15 §§ LOU. Det anbud som Järntorget har lämnat har inte avvikit från förfrågningsunderlaget och upphandlingen har således genomförts på ett öppet och förutsebart sätt. Samtliga anbudsgivare har behandlats lika. Järntorget har lämnat de upplysningar som efterfrågats och som behövts för att kunna genomföra en utvärdering av anbudet. I de sammanhang där Järntorget's anbud företett brister har detta lastats dem i utvärdering genom att en lägre poängsumma åsatts anbudet. De omständigheter som JM besvärat sig över utgör inte sådana som ur ekonomisk eller teknisk och yrkesmässig synpunkt kunde diskvalificera anbudsgivare. Redan mot denna bakgrund är det inte möjligt att förordna om rättelse på det sätt som yrkas i målet. Vad avser de uppgifter som JM anmärkt skulle saknas anføres dels inledningsvis att Järntorget i sitt anbud hänvisat till förfrågningsunderlaget med däri angivna föreskrifter och förklarat sig acceptera dessa, dels följande.

- *Påstådd utelämnad uppgift om indexreglering enligt AFB.31*

punkt 1

Av förfrågningsunderlaget framgår att kontraktssumman ska indexregleras enligt E84 med mars 2009 som basmånad. Järntorget's anbud hänvisar till detta underlag och brister således inte i detta avseende.

- *Projekterings- och produktionstidplan enligt AFB.31 punkt 5*

Av förfrågningsunderlaget framgår vilka tider som en entreprenör bör iaktta. Järntorget's anbud hänvisar till underlaget och brister således inte i detta avseende. I denna del bör även beaktas att fråga är om upphandling av en totalentreprenad och således en entreprenad över vilken entreprenören i stor omfattning styr mot de funktionskrav som beställaren uppställer.

- *Namn och referens för projekteringsledare enligt AFB.31*

punkt 6

Brister i detta hänseende har beaktats i utvärderingen av anbudet. JM har därvid åsatts högre poäng än Järntorget. Omständigheten är således beaktad men brister i anbudet har inte kunnat diskvalificera Järntorget. I frågan om anbud som inte ansetts kvalificera sig för vidare prövning har dessa inte utvärderats med hänsyn till brister i redovisat underlag, framför allt med avseende på debiteringsnorm med à-priser och à-priser för mark. Anbudet har således inte förkastats med hänsyn till brister i nu aktuellt hänseende.

- *Teknisk dokumentation enligt AFB.31 punkt 14*

Ingen anbudsgivare har fullt ut presterat i enlighet med uppställd önskan från Sollentunahem under punkten 14. Genom de kompletteringar, som ingetts av anbudsgivare har brister av betydelse kunnat undanröjas. Järntorget har i likhet med JM kompletterat sitt anbud med redovisning av energianvändning och värmegenomgångskoefficient, vilket skett i enlighet med vad som är tillåtet enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU.

- *Blankett M11.4 enligt AFD.222*

Järntorget är certifierat enligt BF9K och uppfyller därmed de krav som ställs och vilka upplysningar kan lämnas om i blankett M11.4. Den omständigheten att Järntorget inte använt sådan blankett kan inte diskvalificera Järntorget eftersom kraven som ställs under punkten AFD.222 uppfylls.

Sollentunahem anser att JM inte kan anses ha lidit skada till följd av Sollentunahems agerande. Om förutsättningarna förelegat för att diskvalificera Järntorget som anbudsgivare hade upphandlingen behövt avbrytas då JM:s anbud inte skulle medföra en acceptabel hyresnivå. JM skulle således inte lida någon skada eftersom kontrakt aldrig skulle ha tecknats med dem. Till detta ska anmärkas att ifall länsrätten skulle finna

att brister förelegat i upphandlingen kan beslut om rättelse inte meddelas på det sätt som JM yrkar då en prövning om rättelse inte medför att rätten direkt utpekar viss leverantör.

JM gemälar bl.a. följande. Det Sollentunahem anför är felaktigt eftersom de krav som Järntorget inte uppfyller är skall-krav. De av Sollentunahem nämnda lagrummen innebär inte att en upphandlande myndighet är förhindrad att ställa även andra typer av krav i en upphandling, såväl obligatoriska som icke obligatoriska, både på anbudsgivarna och på föremålet för upphandlingen. Obligatoriska skall-krav är krav som ovillkorligen måste vara uppfyllda. Det är den upphandlande myndigheten som, inom ramarna för de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU, ställer upp de krav som myndigheten anser nödvändiga. Efter det att förfrågningsunderlaget offentliggjorts kan den upphandlande myndigheten inte ändra, efterge eller bortse från de uppställda skall-kraven. Invändningen att anförda yrkanden inte är av materiell betydelse är irrelevant och felaktig i sak eftersom flertalet av de begärda uppgifterna, som inte bifogats Järntorget's anbud, är av betydelse för att bedöma anbudsgivarnas förutsättningar för att klara av uppdraget. Att Järntorget i sitt anbud i allmänna ordalag hänvisat till förfrågningsunderlaget innebär inte att anbudet ska anses uppfylla kravet avseende ingivande av projekterings- och produktionstidplan. Det noteras att Sollentunahem inte bestrider att Järntorget's anbud saknar namn och referens för projektledare. Däremot förefaller det som att detta krav från Sollentunahems sida uppfattas som ett bör-krav, d.v.s. ett krav som ska utvärderas och poängsättas. I förfrågningsunderlaget anges att detta krav är ett skall-krav och mot bakgrund av detta kan det inte råda något tvivel om att kravet är obligatoriskt. Genom att Sollentunahem förefaller vitsorda att Järntorget's anbud saknar sådan uppgift kan det inte heller råda någon tvekan om att anbudet inte uppfyller kravet. När det gäller kravet i AFB.31 punkt 14 anføres att JM, i motsats till Järntorget, uppfyllt kravet vid tiden för anbudstidens utgång. Sollentunahem har i detta sammanhang låtit Järntorget inkomma med en otillåten komplettering avseende punkt 14,

som inneburit att Järntorget särbehandlats positivt i förhållande till JM som redan i det anbud som ingavs innan anbudstidens utgång uppfyllde samtliga krav. Vad gäller förekomsten av blankett M11.4 ska sådan enligt förfrågningsunderlaget bifogas anbudet oavsett övrig certifiering eller andra kvalitetsstämplar. Sollentunahem har i sitt yttrande gjort gällande att JM inte lidit skada, eftersom upphandlingen skulle ha avbrutits om Järntorget anbud förkastats. Med anledning av detta anförs följande. Enligt svensk praxis (jfr Regeringsrättens avgörande RÅ 2008 ref. 35) har upphandlande myndigheter ansetts få avbryta upphandlingar endast med hänvisning till sakliga skäl. Det kan i vissa fall hända att samtliga leverantörer har lämnat så höga priser att dessa inte ryms inom den upphandlande myndighetens budget (jfr Kammarrättens i Jönköping dom från den 11 juni 2007 i mål nr 899-07). Det ankommer dock på den upphandlande myndigheten att visa att budgeten faktiskt överskridits eller kommer att överskridas.

Sollentunahem har inte åberopat någon bevisning för att detta skulle vara fallet i den aktuella upphandlingen. JM inger och åberopar utdrag ur eget anbud inkl. komplettering. Vidare åberopas mål C-87/94 - Europeiska kommissionen mot konungariket Belgien, yttrande 2003/0289-29 från dåvarande Nämnden för offentlig upphandling, Kammarrättens i Stockholm dom den 5 april 2007 i mål nr 236-07 och Kammarrättens i Göteborg dom den 20 mars 2009 i mål nr 7714-08.

Sollentunahem anför slutligen följande. Vid en totalentreprenad åvilar projekteringsansvaret entreprenören och det finns därför ett för entreprenören direkt samband mellan produktion och projektering, som medför att projektering måste påbörjas före angiven byggstart och fortlöpande aktualiseras under produktionen. Detta följer av vald entreprenadform och därför är lämnade uppgifter från Järntorget tillräckliga. I frågan om blankett M11.4 efterfrågades denna i underlaget för att få en uppfattning om anbudsgivarnas miljöarbete och om de har ett miljöledningssystem. Varken blanketten i sig eller anbudsgivarnas miljömedvetenhet utgör obligatoriska krav. I aktuellt fall har det varit möjligt att med ledning av lämnade upp-

gifter konstatera att de uppgifter som återfinns i blanketten lämnades. Kammarrätten i Göteborg har i en dom den 2 april 2009 i mål nr 8022-08 konstaterat att rättelse ska ske i form av ny utvärdering och inte genom att den klagande anbudsgivarens anbud skulle antas, d.v.s. på det sätt JM yrkat. Vid jämförelse mellan kostnaderna i JM:s och Järntorgets anbud framkommer att JM:s anbud skulle medföra ökade kostnader med 8 555 000 kr och därmed skulle komma att vida överstiga de budgetramar som Sollentunahems styrelse har fastställt för entreprenaden. JM:s anbud skulle aldrig generera vinst över tiden och vinst skulle vid ackumulerat resultat inte uppnås inom den tolvårsperiod, som kalkylen baseras på. Järntorgets anbud skulle däremot ge vinst år nio. Vidare skulle JM:s anbud medföra en hyreskostnad om 1 711 kr/m² per år, vilket ska jämföras med 1 500 kr/m² per år med Järntorgets anbud. Utdrag ur styrelseprotokoll från Sollentunahem vid sammanträde den 26 mars 2009 bifogas.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU anges att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Länsrättens bedömning

Länsrättens överprövning av ett upphandlingsförfarande utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden har framfört i målet finns anledning att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Grund för att ingripa mot en upphandling kan föreligga om det visas att den upphandlande myndigheten åsidosatt kraven på likvärdighet och icke-diskriminering eller inte respekterat principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

De krav som den upphandlande enheten ställer i förfrågningsunderlaget kan uttryckas i s.k. skall-krav vilka, till skillnad från s.k. bör-krav, är ovillkorliga för att anbudet ska kunna komma i fråga för antagande. Ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda skall-krav får normalt inte antas eftersom detta skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivarna. Likabehandlingsprincipen innebär att alla leverantörer ska behandlas likvärdigt och ges lika förutsättningar. Ett anbud som inte uppfyller ett eller flera skall-krav får i enlighet med den principen inte tas upp till prövning, utan ska förkastas. Ett motsatt agerande skulle innebära en särbehandling av anbudsgivaren ifråga.

Regeringsrätten har i ett avgörande RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förfrågningsunderlaget i förevarande mål innehåller bl.a. upphandlingsföreskrifter (kapitel AFB) och entreprenadföreskrifter vid totalentreprenad (kapitel AFD).

Fråga om Järntorget's anbud uppfyller kravet på indexreglering

Av punkt 1 i AFB.31 framgår att anbud ska innehålla uppgift om anbudssumma fast pris med indexreglering. Järntorget har i sitt anbud enbart redogjort för anbudssumma exkl. mervärdesskatt. Järntorget har dock uppgett att man ska utföra byggnationen i enlighet med de specificerade administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget. I underlagets punkt AFD.614 (ersättning för kostnadsändringar- indexreglering) anges att kontraktssumman ska indexregleras enligt entreprenadprisindex E84 med mars 2009 som basmånad samt att litteran och huvudgrupper ska fastställas på startmöte. Med beaktande av att metoden för indexreglering sålunda anges som ett skall-krav i förfrågningsunderlaget och att Järntorget i sitt anbud hänvisat till detta får Järntorget enligt länsrättens mening anses ha uppfyllt skall-kravet som det är utformat i punkt 1 AFB 31 trots att bolaget inte uttryckligen redovisat fast pris med indexreglering.

Fråga om Järntorget's anbud uppfyller kravet på projekteringstidplan och produktionstidplan

Av punkten 5 i AFB.31 framgår att anbud ska innehålla uppgift om förslag till projekteringstidplan och produktionstidplan. Järntorget har i sitt anbud uppgett att de planerar att starta byggnationen i juni 2009 och ha det färdigställt augusti 2010. Enligt punkt AFD.41 skall entreprenören för projektering och produktion upprätta och under hela entreprenadtiden följa upp och vid behov revidera samordnad tidplan. I punkterna AFD.42-44 anges tidpunkter för igångsättning, delmoments påbörjande och avslutande samt slutligt färdigställande. Exempelvis anges att rivning av befintlig byggnad kan ske först efter den 15 juni 2009, gårdsbjälklag över butiksplan och bostadskomplement ska vara tätt och värmeisolerat senast den 15

februari 2010 och att entreprenaden i sin helhet ska vara klar den 15 augusti 2010. Järntorget har i sitt anbud inte lämnat detaljerat förslag angående projekterings- och produktionstidplaner utan hänvisat till förfrågningsunderlaget. I förevarande fall rör det sig om en totalentreprenad där den tilldelade anbudsgivaren har det övergripande ansvaret och kontrollen över byggnationens fortskridande. De eventuella bristerna i Järntorget's anbud är inte sådana att bolaget inte ska anses ha uppfyllt erforderligt skall-krav.

Fråga om Järntorget's anbud uppfyller kravet på namn och referens för projekteringsledare

Av punkt 6 i AFB.31 framgår att anbud ska innehålla uppgift om att projekteringsorganisation och platsorganisation för projektet redovisas med personnamn, meritförteckning och referenser på projekteringsledning, installationssamordnare, A, K, V, E, platsledning, miljöansvarig och kvalitetsledare. JM anför att Järntorget's anbud saknar meritförteckning och referenser för projektledning, konstruktör, VVS-projektör, el-projektör samt namn, merit och referens på arkitekt. Sollentunahem vidgår att det föreligger brister i detta hänseende men att dessa brister beaktats i så motto vid anbudsutvärderingen att Järntorget fått ett lägre betyg än JM. Den aktuella punkten tar sikte på en upphandlingsföreskrift och är till sin form uttryckt som ett skall-krav. Dessa krav är att anse som obligatoriska för anbudsgivare att uppfylla i samband med att anbud lämnas in. Om en sådan brist föreligger ska anbudet inte tas upp till utvärdering. Att på det sätt Sollentunahem uppger sig ha agerat innebär att brister som egentligen skulle diskvalificera ett anbud bortses ifrån i det steg av upphandlingsförfarande dit de rätteligen hänför sig för att i stället beaktas i ett senare led. Enligt länsrättens mening ska de brister som ostridigt föreligger ha beaktats redan vid den innan anbudsutvärderingen föregående anbudsprövningen, och vid denna bedömning ansetts vara en sådan brist

som medför att en kvalitetssäkring av byggnationen inte kunnat genomföras. Detta då väsentliga projektörers referenser och meriter inte har kunnat granskas och kontrolleras. Sollentunahem skulle således rätteligen ha förkastat Järntorget's anbud på denna grund.

Fråga om Järntorget's anbud uppfyller kravet på teknisk dokumentation

Av punkten 14 i AFB.31 framgår följande. Anbud ska innehålla följande uppgifter. Teknisk dokumentation som visar byggnadens konstruktioner och installationssystem samt ytskikt och inredning. Redovisningen ska minst omfatta:

- Beskrivningar och ritningar för grundläggningsmetoder och husstommar.
- Beskrivningar och ritningar för ytterväggar och yttertak.
- Systembeskrivningar med flödesscheman för rörsystem, luftbehandlingssystem.
- Fuktdimensionering, fuktskyddsbeskrivning.
- Preliminär brandskyddsbeskrivning
- Redovisning av byggnadens förväntade specifika energianvändning och genomsnittliga värmegenomgångskoefficient.

JM anför att Järntorget's tekniska dokumentation i anbudet saknar ritningar, flödesscheman och brandskyddsbeskrivning. Vidare saknar anbudet redovisning över energianvändning och värmegenomgångskoefficient.

Sollentunahem anför att inget av anbuderna klarade kraven i de ursprungliga anbuderna men att brister av betydelse har kunnat undanröjas efter kompletteringsmöjlighet. Länsrätten finner att till Järntorget's anbud har fogats en kortfattad beskrivning av byggnationen med angivande av teknisk dokumentation avseende t.ex. grund, balkonger, bärande byggnadssegment etc. Denna beskrivning kan dock inte anses utgöra ett med ritningar eller flödesscheman jämförbart underlag då det inte i lika hög grad går att avgöra den tekniska utformningen av byggnationen på

grundval härav. Järntorget har således inte uppfyllt det uppställda skallkravet. Det föreligger en sådan brist i anbudet att det borde ha förkastats.

Fråga om Järntorget's anbud uppfyller kraven då blankett M11.4 inte bifogats anbudet

Av punkten AFD.222 - Miljöledning - framgår följande. Entreprenören ska ha miljöledningssystem. Det är en fördel om det följer SS-EN ISO 14 001:2004. Anbudsgivare ska i sitt anbud redovisa företagets miljösystem. Detta ska uppfylla sådana krav som bedöms lämpliga med hänsyn till projektets omfattning. Anbudsgivaren ska vidare redovisa hur han avser att vidarebefordra kraven på miljöstyrning till underentreprenörer och leverantörer. Till anbud ska fogas ifylld blankett M11.4 "Information om eget miljöarbete".

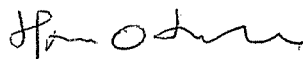
JM anför att ifrågavarande blankett inte har lämnats in och att anbudet därför inte uppfyller skallkravet. Sollentunahem genmäler att avsaknad av blankett inte kan anses diskvalificera Järntorget's anbud då de genom certifiering enligt BF9K uppfyller de materiella krav som blanketten M11.4 uppställer. Länsrätten finner, mot bakgrund av att certifiering enligt BF9K täcker de materiella krav som ställs i blankett M11.4, att Järntorget's anbud inte är belastad med brist i detta avseende oaktat blanketten inte bifogats anbudet.

Länsrätten konstaterar avslutningsvis att av utdrag ur styrelseprotokollet från Sollentunahem den 26 mars 2009 framgår bl.a. följande. Vid redovisning av anbudsförfarandet och utvärderingen av de inkomna anbuden framfördes att anbud nr 6, Järntorget, skulle antas som entreprenör om byggnationen skulle genomföras. Styrelsen beslutade därefter att byggnation av 20 lägenheter samt butikslokaler och garageplatser i kvarteret Etiketten i Edsberg, på den plats där Galaxen idag ligger, skulle genomföra till en total kostnad av 60,7 miljoner kr. Företags-

ledningen gavs i uppdrag att inom de angivna ramarna teckna erforderligt avtal. Vid tidpunkten för sammanträdet förelåg således vetskap om vad byggnationen skulle komma att kosta om Järntorget tilldelades upphandlingen och det budgeterade beloppet verkar därför vara satt efter den beräknade kostnaden för Järntorgets anbud. Vid sådant förhållande saknas skäl att anta att JM:s anbud skulle ha förkastats som för dyrt på den grund att totalpriset översteg budgeterade 60,7 miljoner kr. Vad Sollentunahem anfört om att JM inte har lidit skada lämnas därför utan vidare beaktaande.

Mot bakgrund av det ovan redovisade och konstaterade att det föreligger sådana brister i Järntorgets anbud att det rätteligen skulle ha förkastats, finner länsrätten att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts i form av att Järntorgets anbud förkastas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (3109/1a)

Hans O Larsson

Rådman

Handläggare har varit länsrättsnotarien Mattias Berger.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningsstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

